

Remissvar Region Skånes reviderade utvecklingsstrategi

1. Vilka är era reflektioner kring gjorda revideringar? Lyfts rätt saker fram? Är det något som saknas?

Den reviderade strategin genomsyras av ett starkt storstadsfokus och att mindre orters och landsbygds utmaningar generellt saknas. Det gäller både i ordval och beskrivningar av målsättningar. Det saknas även ett genomgående jämställdhetsperspektiv.

Det är viktigt att förtydliga vikten av att skapa goda utbildningsmiljöer för grupper med bristfällig eller avbruten utbildning, samt att stärka utbildningssystem så att individer alltid har möjlighet, oavsett ålder, att ta del av utbildning. Satsningar på kompetensförsörjning och nyföretagande bör förstärkas inom hela Skåne, och inte bara i storstadsregioner, samt att fokus läggs på ungdomar och nya medborgare som behöver in på arbetsmarknaden. Strategin bör stärka skrivningar om "nyföretagande för alla" främst för branscher som är jobbskapande, samt att regionen lyfter frågan om kvinnligt företagande. Utvecklingsstrategin kopplar väl an till Åstorps digitaliseringsstrategi, dock bör regionen tydligare samordna digitaliseringsprocesser, istället som idag att varje kommun finner sina egna lösningar.

Avsnittet om miljö är positivt men att kan förstärkas ytterligare och istället för skrivningar om "målkonflikter" bör tydligare ställningstaganden göras. När det kommer till infrastruktur läggs mycket fokus på tåg och spårbunden trafik i den reviderade strategin. För att skapa snabbare och fler resvägar bör regionen även lägga fokus på att utöka och förbättra bussnätet. Detta skulle kunna förbättra invånarnas möjligheter till sysselsättning samt även förbättra regionens hållbarhetsarbete. I avsnitten om välfärd och hälsa så står det i den reviderade strategins bilaga 1 att "Stora skillnader i hälsa kopplat till utbildningsnivå, sysselsättning, boendemiljö, kön samt etnicitet och skillnaderna mellan socioekonomiska grupper i Skåne ökar" men det saknas tydliga ställningstagande på hur detta mönster ska brytas.

2. Hur ser ni att den regionala utvecklingsstrategin kan utgöra ett stöd i ert eget eller gemensamt utvecklingsarbete i Skåne?

Den regionala utvecklingsstrategin kan vara ett viktigt verktyg för mindre kommuner att få stöd och riktning i sitt utvecklingsarbete. För att den ska kunna ha denna funktion krävs det att strategin speglar kommunens utmaningar och att det finns en tydlighet i genomförandedelen, samt att den lätt kan kopplas till kommunernas egna strategier. Här skulle en tydlig koppling till Agenda 2030 tydliggöra för både kommuner, företag och andra aktörer vilka mål och delmål som prioriteras och hur. Då kan dessa koppla ihop sina egna strategier och enkelt se var och hur det finns beröringspunkter. I remissen är den faktiska kopplingen till Agenda 2030 är svag. Agendan nämns flera gånger men presenteras bara som en bild utanför den ordinarie kedjan. Istället borde varje delområde tydligt kopplas till Agendans delmål, vilket skulle klargöra kopplingen. (se bilaga 1)

För att underlätta för kommunerna föreslås en regional kompetenshub (hemsida) med information och hur andra kommuner gjort eller kan göra när de länkar kommunens arbete mot regionala strategierna.

3. **Vad ser ni är viktigt att lyfta och utveckla för att gå från strategi till genomförande och handling kring det som lyfts?**

- Genomförandedelen är väldigt otydlig. Det är viktigt att förtydliga hur strategin förväntas genomföras och vilka som förväntas göra vad. I dokumentet finns en skiss på aktörer, plattformar och områden, men saknas ansvarsfördelning och uppdrag inom olika aktörer inom regionen.
- Regionens roll som samordnare i olika frågor skulle kunna vara intressant, exempelvis i digitaliseringsfrågor.

Bilaga 1 Kommentarer Målsättningar

Skåne ska erbjuda framtidstro och livskvalitet

Regionens mål		Agenda 2030 mål
1. Säkerställa alla människors lika rättigheter		10.3 Säkerställ lika rättigheter för alla och utrota diskriminering
2. Stärka individens egen kraft och frihet		Paragraf 4 i Agenda 2030. "Fokus ska ligga på att nå de som är längst efter först."
3. Arbeta för en förbättrad och mer jämlik hälsa		3.4 Minska antalet dödsfall till följd av icke smittsamma sjukdomar och främja mental hälsa.
		3.8 Tillgängliggör sjukvård för alla
4. Stärka möjligheten till livslångt lärande		4.4 Öka antalet personer med färdigheter för ekonomisk trygghet.
		4.7 Utbildning för hållbar utveckling och globalt medborgarskap.
		4.A. Skapa inkluderande och trygga utbildningsmiljöer.
5. Skapa en attraktiv närmiljö med tillgänglig rekreation		11.7 Skapa säkra och inkluderande grönområden för alla.
6. Nyttja kulturen som drivkraft för utveckling		10.2 Främja social, ekonomisk och politisk inkludering.

Delmål 1

"En regional struktur ska skapas för lärande och erfarenhetsutbyte om mänskliga rättigheter". Bör förtydligas vad detta innebär.

Delmål 2

Otydligt. Flera viktiga begrepp nämns men utvecklas inte. Kulturfrågor återkommer på delmål 6 och det kan bli tydligare om det samlas inom samma delmål.

Delmål 4

Följande punkter bör utvecklas:

- Regionens unga, särskilt män, behöver i högre utsträckning motiveras att fullfölja grundskolan för behörighet till gymnasiet. En viktig utmaning är därför att verka för att unga lyckas med sina studier, tar examen med fullständiga betyg och får goda förutsättningar inför framtiden.
- Skapa goda utbildningsmiljöer för grupper med bristfällig eller avbruten utbildning.
- Skapa förutsättningar för en stärkt arbetsmarknadskunskap i skolan så att unga kan göra väl underbyggda studie- och yrkesval, fria från könsstereotypa normer och värderingar.

Skåne ska vara en stark hållbar tillväxtmotor

Regionens mål		Agenda 2030 mål
1. Öka den innovativa förmågan		9.5 Öka forskningsinsatser och teknisk kapacitet inom industrisektorn.
2. Bygga en stark kunskapsregion		4.1 Avgiftsfri och likvärdig grundskole- och gymnasieutbildning av god kvalitet.
		4.3 Lika tillgång till yrkesutbildning och högre utbildning av god kvalitet.
3. Verka för en effektiv regional kompetensförsörjning		8.5 Full sysselsättning och anständiga arbetsvillkor med lika lön för alla.
4. Stärka förutsättningarna för att starta och driva företag		8.3 Främja politik för nya arbetstillfällen och ökad företagsamhet.
5. Attrahera fler investeringar och finansierings möjligheter i regionen		9.3 Underlätta tillgången till finansiella tjänster och marknader
6. Utveckla potentialen kring ESS och MAX IV		8.2 Främja ekonomisk produktivitet genom diversifiering, teknisk innovation och
		9.4 Uppgradera all industri och infrastruktur för ökad hållbarhet.
		7.A. Tillgängliggör forskning och teknik samt investera i ren energi.
7. Stimulera övergången till en cirkulär och biobaserad ekonomi		12.7 Främja hållbara metoder för offentlig upphandling.
		12.6 Uppmuntra företag att tillämpa hållbara metoder och hållbarhets- redovisning.

Delmål 3

”Skåne ska skapa ett välutvecklat system för kompetensförsörjning” – otydligt vad detta innebär. Satsningar inom hela Skåne, samt att fokus läggs på ungdomar och nya medborgare som behöver in på arbetsmarknaden. Identifiera och stärka likvärdiga initiativ inom regionen.

Delmål 4

Tydligare fokus på ”nyföretagande för alla” samt att finansieringssystemen ut för nyföretagandet speciellt inom besöksnäring/hotell och restaurang utvecklas. Detta är en viktig bransch för utveckling då många lägre utbildade som kommer in och får sina uppstartsjobb, men som ses som risk för exempelvis banker att finansiera. Viktigt att regionen lyfter frågan om kvinnliga företagandet extra och skapar möjligheter för kvinnor.

Delmål 7

Positivt att målsättningar om att stimulera övergången till en cirkulär ekonomi finns med. Upphandling nämns men kan tydliggöras.

Skåne ska stärka mångfalden av goda livsmiljöer

Regionens mål		Agenda 2030 mål
1. Dra nytta av Skånes flerkärniga ortstruktur		11.A. Främja nationell och regional utvecklingsplanering.
2. Stärka tillgängligheten och binda samman Skåne		11.2 Tillgängliggör hållbara transportsystem för alla.
3. Skapa attraktiva platser med människan i centrum		11.3 Inkluderande och hållbar urbanisering.
4. Samverka för en utvecklad bostadsmarknad		11.1 Säkra bostäder till överkomlig kostnad.
5. Planera i samverkan för en hållbar mark- och vattenanvändning		15.1 Bevara, restaurera och säkerställ hållbart nyttjande av ekosystem på land och i sötvatten.

Skåne beskrivs som en "Flerkärnig storstadsregion" på flera ställen i dokumentet och speglas på så vis inte stora delar av Skåne som består av på orter och landsbygd. Lantbrukets viktiga roll i Skåne saknas helt.

Delmål 4

Skrivningen "*minska strukturella hinder som begränsar människors möjligheter att efterfråga bostäder till ex amorteringskrav och bolånetak*" bör tas bort och istället återgå till den tidigare skrivningen "*agera för ett ökat bostadsbyggande med en blandad bebyggelse och olika upplåtelseformer*".

Delmål 5

Skrivningen "*målkonflikter kan vara oundvikliga när många viljor och intressen enas*" bör ersättas med ett tydligare ställningstagande eller återgå till den tidigare skrivningen "*Minskad klimatpåverkan, klimatanpassning och god resurshushållning är viktiga faktorer för att Skåne ska kunna utvecklas hållbart, framförallt vad gäller resande och transporter. Skåne ska ha ett tydligare kretsloppstänkande avseende bland annat mat, energi och avfall. För att kunna svara upp till framtida krav behöver marktillgången hanteras varsamt och naturresurserna utnyttjas i flera led*".

Skåne ska ha en frisk miljö och en hållbar resursanvändning

Regionens mål		Agenda 2030 mål
1. Verka för ett klimatneutralt och fossilbränslefritt Skåne		7.A. Tillgängliggör forskning och teknik samt investera i ren energi.
		11.2 Tillgängliggör hållbara transportsystem för alla.
		11.6 Minska städernas miljöpåverkan.
		12.8 Öka allmänhetens kunskap om hållbara livsstilar.
2. Skapa förutsättningar för välfungerande ekosystem på land		15.1 Bevara, restaurera och säkerställ hållbart nyttjande av ekosystem på land och i sötvatten.
3. Kraftsamla för friska ekosystem i hav, sjöar och vattendrag samt en hållbar vattenförsörjning		6.4 Effektivisera vattenanvändning och säker vattenförsörjning.
		14.2 Skydda och återställ ekosystem.
		14.1 Minska föroreningarna i haven.
		14.A. Utöka vetenskaplig kunskap, forskning och teknik som bidrar till friskare hav.
		12.4 Ansvarsfull hantering av kemikalier och avfall.
4. Verka för frisk luft och giftfri miljö		11.6 Minska städernas miljöpåverkan.

Inledande text

Istället för *"Bidra"* till regional och nationella mål borde det stå *"uppnå"*.

Delmål 1

Ersätta meningen med målkonflikter till tydliga ställningstagande för omställning till det klimatneutrala och fossilbränslefria samhälle som rubriken nämner.

Delmål 3

Ersätt *"hindra dem (föroreningarna) från att nå havet"* med *"verka för minskade nivåer av föroreningar och utsläpp i våra vattendrag"*.

Skåne ska ställa om för att klara välfärden

Regionens mål		Agenda 2030 mål
1. Stärka välfärdens förmåga och leverans		1.3 Inför sociala trygghetssystem.
		3.8 Tillgängliggör sjukvård för alla.
		3.4 Minska antalet dödsfall till följd av icke smittsamma sjukdomar och främja mental hälsa.
2 Verka för ett förnyat samhällskontrakt		16.6 Bygg effektiva, tillförlitliga och transparenta institutioner.
3 Stärka digitaliseringen av välfärden		16.10 Säkerställa allmän tillgång till information och skydda de grundläggande friheterna.
		10.2 Främja social, ekonomisk och politisk inkludering.

Tydligare ställningstaganden på hur de ökade skillnaderna i ohälsa mellan olika grupper i samhället ska stoppas. Detta gäller främst de högsta ohälsotalen hos kvinnor som kommuner i norra Skåne har bland de högsta i Sverige. Detsamma gäller den ökade psykiska ohälsan hos unga (som ni nämner i er bilaga 1) där det saknas tydliga ställningstaganden i strategin.

Skåne ska vara globalt attraktivt

Regionens mål		Agenda 2030 mål
1. Stärka välfärdens förmåga och leverans		1.3 Inför sociala trygghetssystem.
		3.8 Tillgängliggör sjukvård för alla.
		3.4 Minska antalet dödsfall till följd av icke smittsamma sjukdomar och främja mental hälsa.
2 Verka för ett förnyat samhällskontrakt		16.6 Bygg effektiva, tillförlitliga och transparenta institutioner.
3 Stärka digitaliseringen av välfärden		16.10 Säkerställa allmän tillgång till information och skydda de grundläggande friheterna.
		10.2 Främja social, ekonomisk och politisk inkludering.
1. Marknadsföra Skånes kvaliteter för talanger, företag och besökare		17.6 Samarbeta och dela kunskap kring vetenskap, teknik och innovation.
		17.16 Stärk det globala partnerskapet för hållbar utveckling.
2. Ta tillvara potentialen hos Skånes internationella befolkning och profil		8.3 Främja politik för nya arbetstillfällen och ökad företagsamhet.
		8.5 Full sysselsättning och anständiga arbetsvillkor med lika lön för alla.
3. Stärka den internationella tillgängligheten		9.1 Skapa hållbara, motståndskraftiga och inkluderande infrastrukturer.
4. Vidareutveckla den gräns-överskridande arbetsmarknaden		8.3 Främja politik för nya arbetstillfällen och ökad företagsamhet
5. Samverka strategiskt på nationella och internationella arenor		17.6 Samarbeta och dela kunskap kring vetenskap, teknik och innovation.
		17.16 Stärk det globala partnerskapet för hållbar utveckling.